

# tíðindablaðið sosíalúrín

Telefon 1 18 20  
Argjavegur 26, 3800 Argir  
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:  
P/f Sosíalúrín  
Ábyrgdarblaðstjóri:  
Jan Müller  
Fyrirtaksstjóri:  
Krisjan Dahl  
Bláðfólk:  
Høgni Djurhuus  
Randi Jacobsen  
Dagney Joensen  
Uppseting:  
P/f Sosíalúrín  
Prent:  
P/f Pressan 1981

## Grækaris- messa

TJALDUR ver vælkomíð, syngja vit henda hátíðardag. Og fáir eru teir foyringar, ið ikki onkursvegna kveiklast, tá teir aftur á fyrsta sinni hoyra klippini, hesi vælkendu ljóð.

VANLIGT hevur verið slíkar hátíðardagar at minna á týðningin av skynsemi móttvegis náttúruni, vísa á tørvandi javnvágina náttúruna og menniskjuni ímillum og at tala fyrri skilagóðum tiltøkum, sum kanska kundur hjálpt okkum aftur at kent okkum sum part av tí fegru náttúru, vit eru sett at liva í.

SLIGIÐ hevur dúgliga verið á tjóðskaparkensluna henda dag. Og gott er, at verða mintur á, at vit eru fólk í egnum landi og við ábyrgd fyrri medmenniskjum eins og øðrum, ið her livir og rorist.

TJÓÐFUGLUR okkara kann við sinum levnaði og fagurleika ikki annað enn minna okkum á, kanska ikki bert, at vit eru »serstøkt tjóð« (tað sigst, at onkrir vóru so argir um hetta »tjóðskaparfjasið«, at teir, tann tíð tað var, steinaðu hvørt tjaldur, teir sólu), men at vit í felag hava ábyrgd av okkara ríku náttúruvirkum, sum eingin okkara rættliga kennir til fulnar, so leingi hesi ikki eru oydd av álvara.

MEN stundin er avgjørt komin til at vit spyrja okkum sjálvi, um ansurin er nóg mikið at seta upp ímóti alsamt vaksandi náttúruoyðingunum, sum metast neyðugar, um hesin vælsignaði »framburður« ikki skal skerjast.

VIÐ økta samskiptinum, vit hava við heimin uttanfyri og teimum álvars-málum, ið har leika á, áttu vit kanska meira enn higartil at tikið við tær hugleiðingar, vit á heimlandinum gera okkum í samband við frælsis- og tjóðarfugl okkara, sum jú búleikast í eins stórum meingi í londunum íkring okkum.

Í fjøltáttaðu millumlandaviðurskiptinum er talan um annað enn handil, veiðiaftalur v.m. Umhvørvismálini gerast alsamt meira átrokandi. Av hesum eru djóraverndarviðurskipti tey, ið fólk um heimin allan hóast alt frægast taka til sín.

FØROYINGAR hava seinastu tíðina fingið harðar ábreiðslur uttaneftri fyrri grindadrápin. Sjálvir hava vit givið ilt av okkum suðureftri um tjóðirini, sum eitt nú í Onglandi verða jagstrað, tí búnaðarmenn har meta »okkara« tjóðfugl sum skaðafugl.

## oddagrein

SKAL vón vera um rímliga ávirkan úteftir, er givið, at vit fyrst mugu triva í egnan barm og meira enn higartil benda vitsku fólksins náttúru og vanligu umhvørvisverndini til fyrimuns.

ÁRINSKANNINGARNAR í samband við eitt nú vatnorkuútbýggingina, sum tvístøða hevur verið um, hava eftir øllum at døma verið rættliga tilvildarligar. Árinid av alingini og brennistøðarætlanunum kenna vit heldur ikki til fulnar. Típpan av sundum og firðum verður farið undir uttan minsta sindrið av umhugsni fyrri avleiðingunum av t.d. broyttum streymviðurskiptum.

HESAR trupulleikar loysa vit ikki eftir einum degi. Vanligt grækarismessu-hald hevur eisini einamest lagt meira viðkvæma ungdomminum eina við at fara væl um náttúru okkara. Hetta hevur borið ávøkst, tí hóast alt má ansurin sigast at vera til staðar í dag. Hinvegin er tíðum truplari at fáa myndugleikarnar — ofta tey eldru — til at laga hálovaða »framburðin« ansni. Einki skal offrast, ikki eingang broytast, hóast broyttu ætlanirnar við. eitt nú vatnorkuútbýggingini í Eysuroy í veruleikanum gevur meira fyrri minni.

VAKRI siðurin, grækarismessuhald-ið, verður til innihalds vónandi til allar tíðir at laga seg eftir teimum álvars-spurningum, ið eru uppi í tíðini. Tess meira samskipti vit hava við umheimin, tess størri part av heims-trupulleikinum eiga vit lut í, hetta um vit vilja tað ella ikki.

ÁLVARSLIGASTA heimsmál í dag er vitleysa vápnadubbingin. Viðgangast má, at her eru vit uttan ávirkan — ella eru vit. Øll her á landi áttu at kunna tikið undir við, at norðurlond vóru kjarnorkuvápnafri, øll skuldu vit verið samd um týðningin av reinføri á land og sjógv. Ikki minst sjálvsagt skuldi tað verið, at mannaættarinnar felags ogn, rúmdin, ikki skuldi verið misnýtt til hernaðarlig endamá.

LATIÐ okkara treystu friðardúgvu tjaldrið eisini minna okkum á hesi viðurskipti.

HELST er tað av tilvild, men undrunarsamt er tað kortini, at stórveldini júst hittast aftur á grækarismessu til at tingast um framtíð heimsins.

K.

## Deyvablaðið!

So kom aftur eitt nýtt deyvablað, sum eingi deyv kunnu lesa. Eg helt, at deyvablaðið fyrst og fremst var ætlað deyvum og so i øðrum lagi øðrum áhugaðum.

Tit deyvum ynskta at fáa tíð í SvF, og eg ynski tykkum hjartaliga tillukku. Frálíkt, tí nú skilja øll deyv, sum hava lært tekn.

Hvi kann tykkara Deyvablað ikki eisini vera fyrri deyv?

Fyrst er at siga, at tað sum deyv skulu lesa, má vera einfalt. Ein heil síða í deyvablaðnum uttan stutt brot við yvirskriftum er illa lesandi hjá teimum ungu. Hon er ógjørilig at lesa hjá tilkomnum og

eldri, tí tey hava bert lært danskt mál.

Og so brúka tit nógva tíð at umseta ír donskum. T. v. s. Øll tey deyv, sum gingu í skúla í Danmark, og øll tey feroysku deyv, sum búgva í Danmark, mugu brúka tol, um tey skulu skilja tað, sum er í blaðnum.

I jólablaðnum var ein long søga, sum eingin deyvur kundi lesa.

Eg skal geva tykkum eini góð ráð. Skriv tað blaðið, so tey deyv kunnu lesa tað.

Haraftrat: Tit skriva um viðurskiptini hjá teim deyvum í USA, Sveriki, Kina v.m., halda tit ikki, at tað eisini kundi verið gott at vita um viður-

skiftini hjá deyvum í Føroyum? Summi spyrja: eru deyv brekað?

Hvat siga tit? Sjálv veit eg, at nøkur av tykkum meta okkum hoyrandi vera brekað, um vit ikki skilja teknmál.

Skal blað tykkara verða lisið, so má broyting koma í — ella endar tað við, at eingin deyvur tímir at halda tað.

Minnist endiliga til at hava teknmáls-siðurnar við hvørja ferð, blaðið kemur út, tí nógvi hoyrandi eru glað fyrri hetta.

Bestu ynskir sendi eg Deyvafelagnum.

Tórshavn, 7/3-85  
Hanna Lisberg

## Eru stuðlar hjá fólka-flokkinum eisini sovjettiskir ørindasveinar?

Herfyri fingur tey fólk, sum standa aftanfyrri »Traktat NU« tað vanligu bukkuna frá Dagblaðnum. Tey vóru løgd undir at renna ørindi við Sovjet, vórðu meira ella minni sammett við Treholt við øllum tí Dagblaðið leggur í hetta, tey hataðu vesturlendskt fólkaflokk, og tær kvinnur sum standa aftanfyrri hetta tiltak verða háðaðar, sum ein kann vænta tað.

Sjálvsagt er eingin sum undrar seg um eina slíka mannagongd. Tað nýggja í hesum er tó tað, at tey sum arbeidda við »Traktat NU« í veruleikanum eru í fullum samsvari við fólka-flokkin!

Endamálið hjá hesum felagsskapi er jú at virka fyrri at fáa skjalfest, at Norðurlond verða kjarorkuvápnafri. Tað var á heysti 1983, at Erlendur Patursson legði fram á ting uppsot um at Føroyar skuldu lýstast at vera kjarorkuvápnafrið. Hetta uppsot fór í marknaðar-nevndina, sum einmælt tók undir við tí, t. v. s. eis-

ini fólkaflokkurin, og síðan varð tað samtykt við m. e. øllum fólka-floks-atkvøðunum, samb. tí sum formaður floksins hevur ført fram í útvarps-ørðaskifti.

Tað sum Traktat NU ger, er at virka fyrri at henda samtykt, sum fólkaflokkurin hevur verið við at samtykkja, verður sett í verk.

Og so skulu vit eisini uppliva tað, at fólk sum bakka fólkaflokkin upp eisini verða sjoflað til. Ein hevði nú væntað, at fólkaflokkurin fór at gera vart við seg, og í hvussu er átalad hesi manna-gongd. Eitt er at fólka-flokkurin ongur kenslur hevur fyrri fólk, sum hava eina aðra hugsan enn flokkurin, men hann skuldi tó havt eina ávísu ábyrgd fyrri fólk, sum hava somu hugsan sum hannsjálvur. Einki er tó frætt enn.

Kanska vil fólkaflokkurin nýta sum undanforslu, at skrivningin í Dagblaðnum er honum óviðkomandi. Hetta gong-

ur sjálvsagt ikki. Fyri tað fyrsta hevur blaðstjórin ómótsagdur kunnað út-nevnd seg sjálván til stavnamann fyrri flokkin. Fyri tað annað er floks-leiðslan væl og virðiliga umboðað í blaðnevndini, og fyrri tað triðja visti tað seg undan býráðsvalinum, at oddamenninir í flokkinum við at klirra við pengakassanum kundu útiýsa óynsktum sjónar-miðum í blaðnum. Og allir teir triggir, sum tá høttu við at steðga penga-stuðlinum til blaðið, eru millum øðrum sum atkvøddu fyrri tí uppskoti, sum Traktat NU arbeiddi fyrri at seta í verk.

Nú biða vit bert eftir at fáa at vita, hvørt fólka-flokkurin veruliga meinar nakað við tað hann er við at samtykkja, ella um tað bert er ein maður í flokkinum, sum ein veit hvør ein hevur.

Einki svar er eisini svar!

x

## Áheitan!

Í seinastuni hevur verið tosað ikki so lítið um havnaviðurskiptini í Havni, m. a. hava vit hoyrt Boga Godtfred, útvarpsmann prátað við Høgni Mohr, havnameistara og formann í havnamevndini, um útbýggingarætlanirnar.

Bogi Godtfred dugdi væl at fáa burtúr havnameistarinum ymskilt forvitnisligt — betur

kanska enn so mangur annar, sum hevur roynt seg, men ein spurningur, sum liggur undirritaða nógvi á hjarta, varð tó ikki settur havnameistarinum hetta kvøldið. Eg fari tí at heita á Boga Godtfred um at seta Høgni Mohr henda spurning:

Einaferð varð samtykt at gera ein mola úr Skinnaskerki vestureftir, samstundis sum ein skuldi

gerast av Fiskacentralin-um eystureftir. Hesin vestari molin er komin, men ikki hin, og spurningurin er nú: Hvi verður hesin moli ikki bygður — og nær kemur hann? Skiftandi havnamevndir hava áhaldandi givið undirritaða tað svar, at nú fer arbeiddið við hesum mola skjótt at byrja.

Spurin